

RUTES PIRINEUS
Rutes de muntanya, senderisme i excursions

Patrimoni
històric

Rutes
circulars

Català

Camí de Percanella - Les Fonts - Pla de l'Estany

Itinerari circular que ens descobreix l'impressionant circ glacial del Pla de l'Estany i algunes antigues bordes de muntanya: Percanella, Torner, Prats Nous i Coruvilla

Arinsal, Parròquia de la Massana, Andorra

Dificultat Notable

Temps total efectiu 4:10h

Distància total 9,1 km

Desnivell acumulat 600m

Altitud mínima 1.475m

Altitud màxima 2.060m

Punt de sortida / arribada Arinsal

Població més propera Arinsal

 Andorra
www.visitandorra.com

Andorra. 1:40.000. Editorial Alpina.

 itinerari

 sentit de la ruta

 inici / final

EL MILLOR D'AQUESTA RUTA

- ✓ Les vistes sensacionals que tenim de l'**Alt del Comapedrosa**, el cim més alt del Principat d'Andorra.
- ✓ Les diverses **bordes de muntanya** que anirem trobant-nos durant el recorregut.
- ✓ Apreciar els diferents **estatges de vegetació**: boscos de pi roig, pinedes de pi negre, prats d'alta muntanya i zones pedregoses.
- ✓ Visitar el **circ glacial del Pla de l'Estany** i descansar al seu refugi.

PUNTS IMPORTANTS DE PAS (WAYPOINTS)

Punt de pas	Temps	Altura	Latitud	Longitud
➊ Arinsal	0:00h	1.475m	42.5726731°	1.4838923°
➋ Bordes de Percanella	0:50h	1.790m	42.5788143°	1.4863833°
➌ Bordes del Torner	1:15h	1.940m	42.5819210°	1.4874549°
➍ Bordes dels Prats Nous	1:30h	2.005m	42.5845009°	1.4863919°
➎ Collet de Font Podrida	2:15h	2.060m	42.5905366°	1.4654765°
➏ Refugi del Pla de l'Estany	2:30h	2.050m	42.5940069°	1.4604599°
➐ Camí del Rec d'Areny	2:45h	1.988m	42.5904040°	1.4622230°
➑ Borda de la Coruvilla	3:05h	1.880m	42.5863653°	1.4682255°
➒ Barrera mòbil / pista	3:40h	1.610m	42.5805337°	1.4789252°
➓ Arinsal	4:10h	1.475m	42.5726731°	1.4838923°

Sistema de coordenades geogràfiques. Datum WGS84

NO ET PERDIS...

La baixada per l'antic camí del Rec de l'Areny. Antigament aquest camí s'utilitzava per conduir l'aigua des del Pla de l'Estany fins a la Coruvilla i les Agunes, conjunts de bordes que es troben a cotes inferiors. Un cop allà, l'aigua s'utilitzava per abeurar el bestiar i regar els prats de dall. Els recs tradicionals, malgrat que actualment la majoria ja no s'utilitzen, tenen un elevat valor cultural i històric.

INTRODUCCIÓ

Recorregut circular de poc més de 9 km de longitud per la parròquia de la Massana sortint des d'Arinsal. Des del casc antic d'Arinsal pugem pel camí de Percanella fins a la borda homònima. De camí cap a Les Fonts passem per les bordes del Torner i dels Prats Nous. Seguim cap al collet de Font Podrida i, des d'aquí, arribem a la zona del Pla de l'Estany, amb el seu refugi al bell mig del circ glacial. Des del refugi desfem un tram de camí i a continuació agafem el camí del Rec d'Areny fins a les bordes de Coruvilla i el sender que ens porta fins a la urbanització de Prats Sobirans. Travessem un túnel i continuem per la carretera fins al nucli d'Arinsal.

La ruta circular del camí de la Percanella des d'Arinsal ens permet descobrir paisatges de gran bellesa de la mitja i alta muntanya andorrana. Gràcies a aquest itinerari tenim l'oportunitat de conèixer l'impressionant circ glacial del Pla de l'Estany, un autèntic amfiteatre d'imponents muntanyes que rondan els 3.000m d'altitud. Bona part de la ruta transcorre per l'interior del Parc Natural Comunal de les Valls de Comapedrosa, un espai protegit des de l'any 2006 i situat al sector nord-occidental de la parròquia de la Massana. Durant l'excursió podrem gaudir d'unes vistes meravelloses de tota la vall d'Arinsal, destacant especialment les panoràmiques sobre una de les muntanyes més populars i emblemàtiques d'Andorra, l'Alt de Comapedrosa, que amb els seus 2.939m d'altitud és el sostre del Principat. L'itinerari també ens descobreix diverses bordes de muntanya -com les Percanella, del Torner, dels Prats Nous i de la Coruvilla-, testimonis de l'antiga i destacable activitat ramadera de la vall d'Arinsal.

MÉS INFORMACIÓ

DURADA: Dia complet

TEMPS TOTAL EFECTIU (SENSE PARADES): 4:10h en total: 2:30h des del punt d'inici fins al refugi Pla de l'Estany i 1:40h per tornar a Arinsal pel camí del Rec d'Areny i la borda Coruvilla.

DESNIVELL ACUMULAT: 600m

DIFICULTAT: Notable. Classifiquem aquesta ruta en el grau de dificultat "Notable" perquè el primer tram de la ruta és molt exigent i el pendent és molt elevat. Aquest tram concentra, en pocs quilòmetres, gran part del desnivell positiu de la ruta. L'excursió no presenta cap dificultat tècnica destacable.

ÈPOCA: Estiu, primavera i tardor. Recomanem no realitzar la ruta en temporada hivernal. En tot cas, si es vol fer, caldrà informar-nos bé de les condicions de la neu i del risc d'allaus. La ruta passa per diferents indrets on els darrers anys s'han produït importants allaus (zona de les Fonts amb el torrent Ribal i zona propera al collet de Font Podrida). La ruta es pot fer indistintament en els dos sentits de la marxa. Si fem la ruta en sentit horari (al revés del sentit descrit en aquesta guia), l'exigència física disminueix una mica al fer-se el camí de Percanela de baixada.

CARTOGRAFIA: Andorra. 1:40.000. Editorial Alpina.

OBSERVACIONS: Durant la ruta anirem trobant diferents marques de pintura segons el tram que estiguem recorrent: marques blanques i vermelles (GR 11.1), marques grogues i vermelles (GRP) i punts grocs durant tot el recorregut.

COM ARRIBAR-HI EN COTXE

A **la Massana** agafem la carretera **CG-4** en direcció a **Arinsal**. Quan arribem a **Erts** agafem la carretera **CG-5** i continuem recte, sempre en direcció a Arinsal. Al cap de **2 km** entrem a Arinsal. El punt d'inici de la ruta es troba just davant del **telecabina d'Arinsal** que hi ha a mà esquerra de la carretera. Al carrer principal d'Arinsal trobem diversos espais on podem estacionar els vehicles.

RECORREGUT

Comencem la ruta just davant del telecabina d'Arinsal i del Molí de la Plaça, al bell mig del casc antic del poble **1 d'Arinsal (0:00h - 1.475m)**. Agafem, en direcció S i en pujada, el carrer empedrat que neix davant del telecabina a l'altra banda de la carretera. Caminem uns 50m fins que trobem el carrer del Querol, on veiem un petit rètol que indica l'inici del "Camí de Percanela". Girem a mà esquerra i pugem per unes escales. Arribem a una placeta on trobem l'inici d'un camí de muntanya més estret i dos nous rètols que ens indiquen el camí correcte. Seguim per aquest camí deixant enrere el poble i endinsant-nos de ple al bosc.

A poc a poc anem guanyant altura i les vistes de la vall són cada cop més interessants i boniques. Ens sorprèn, ja des del principi, la majestuositat de l'Alt del Comapedrosa (2.939m), que podem veure perfectament en direcció NO. Entrem al Parc Natural Comunal Valls del Comapedrosa, trobem un cartell al costat del camí que així ho indica. El camí puja fort i no ens dóna treva, és un inici de ruta exigent. Avancem per una bonica pineda de pi roig (*Pinus sylvestris*), una de les espècies característiques de l'estatge montà en vessants assolats.

El camí és evident i no té pèrdua, anem seguint en tot moment les **marques de pintura grogues**. Arribem a un **creuament** amb un rètol informatiu: deixem enrere el camí de l'esquerra "Arinsal pel camí de les Fonts" i continuem pujant recte endavant. Al cap d'un parell de minuts arribem a les **2 bordes de Percanela (0:50h - 1.790m)**. Normalment les bordes eren construccions de pedra de planta rectangular i amb dos pisos. A la planta superior s'hi emmagatzemava l'herba que alimentaria els animals durant l'hivern, quan no hi ha herba fresca. Aquesta herba es dallava a l'estiu als prats del voltant de la borda, que normalment es delimitaven amb parets de pedra seca. A la planta baixa, amb entrada pròpia i separada del pis superior per un sostre de fusta, es tancava el bestiar. Les vistes des de les bordes de Percanela són molt boniques, davant nostre tenim les instal·lacions de l'estació d'esquí de Vallnord-Arinsal i els cims que ens separen del Pallars Sobirà.

A partir d'aquest punt el camí s'enfila de manera més suau travessant uns prats i uns murs de pedra seca en direcció NE. Poc abans d'arribar a la cota 1.900m, girem cap al NO, entrem al bosc i arribem a les **3 bordes del Torner (1:15h - 1.940m)**. Seguim pujant de manera molt plàcida pel mateix camí. Arribem a l'encreuament amb el camí de la Coma Aubosa i al coll de les Cases (dreta). Davant nostre tenim les **4 bordes dels Prats Nous (1:30h - 2.005m)**. Arribem a les bordes i les voregem. Aquí el camí s'uneix amb el GRP (sender de Gran Recorregut del Principat que dóna la volta a Andorra). Deixem a l'esquerra el camí que baixa directament cap a la borda Coruvilla (pal indicador) i nosaltres seguim planejant. Ens endinsem al tàlveg (o fons de vall) del **torrent Ribal**. Observant l'entorn, ple d'arbres tombats, identifiquem que aquesta zona és propensa a l'activitat allavosa.

L'ALLAU DE LES FONTS I DEL TORRENT RIBAL

Per aquest mateix indret on ens trobem ara va baixar, el 8 de febrer de l'any 1996, una de les allaus més importants que hi ha hagut en els últims temps a Europa. L'allau va moure milers de metres cúbics de neu que van provocar notables destrosses a la zona residencial de Prats Sobirans, a Arinsal. Nombrosos edificis van patir danys importants. Per sort no hi va haver cap víctima mortal, es va poder evacuar tota la zona just abans que arribés la gran allau.

Creuem el torrent i seguim avançant en direcció O. Deixem enrere a la dreta el **camí del refugi de les Fonts** (pal indicador). Aquest refugi lliure, que està a uns 10 minuts de distància d'aquí, es troba situat a 2.195m d'altitud i, en cas de mal temps o d'algun problema, ens pot servir d'aixopluc. Seguim pel nostre corriol, caminant per l'interior d'una magnífica pineda de pi negre (*pinus uncinata*) que de tant en tant s'esclarissa i que ens permet gaudir de molt bones vistes de l'entorn. Fem un tram de baixada i arribem al **5 collet de Font Podrida (2:15h - 2.060m)**.

Continuem baixant seguint les marques grogues i les del GRP fins que arribem al riu del Pla de l'Estany, on enllacem amb el camí que puja cap al refugi des de la borda de Coruvilla (camí per on tornarem). Des d'aquest punt tenim unes immillorables vistes de tot el circ glacial del Pla de l'Estany: observem els resultats de l'erosió glacial que va produir-se durant milers d'anys. Les glaceres, que cobrien gran part dels Pirineus, van modelar el terreny formant circs glacials, cubetes de sobreexcavació, valls en forma d'U,... Travessem la pleta en direcció N-NO i arribem al **6 refugi del Pla de l'Estany (2:30h - 2.050m)**. El refugi, també anomenat refugi Joan Canut, es troba situat al bell mig del circ glacial i és del tipus lliure (no guardat). Disposa d'una estança privada d'ús exclusiu per als pastors i els guardes forestals, i una altra estança oberta al públic amb una capacitat per a 6 persones (amb lliteres, taula, llar de foc i bancs). És un bon punt per descansar i recuperar forces abans d'emprendre la baixada. Al costat mateix del refugi hi ha una font d'aigua.

Reemprenem la marxa desfent el camí per la pleta del Pla de l'Estany fins al riu. Agafem el **sender GRP**, que baixa per la dreta, i deixem enrere a l'esquerra el collet de Font Podrida, per on hem vingut. En aquest tram hem d'estar ben atents: abans que el corriol es converteixi en pista hem de desviar-nos cap a l'esquerra i agafar el **7 camí del Rec de l'Areny (2:45h - 1.988m)**. El corriol avança per l'interior del bosc i desemboca finalment a la pista que cal seguir fins a les **8 bordes de la Coruvilla (3:05h - 1.880m)**. A continuació l'itinerari segueix pel camí comunal i passa per sobre de la pista. Deixem enrere a l'esquerra un camí que s'enfla.

A l'alçada de la **borda de les Agunes** (dreta), travessem un **pont canadenc** i continuem davallant pel corriol (SE). Deixem enrere un trencall a la dreta i seguim baixant fins que trobem una **9 barrera mòbil (3:40h - 1.610m)** i l'inici d'una pista forestal. Baixem per la pista i arribem a la urbanització de **Prats Sobirans**. Creuem el túnel de la carretera i descendim per aquesta via asfaltada fins a **1 Arinsal (4:10h - 1.475m)**, punt d'inici i final d'aquesta bonica ruta circular per la zona alta de la parròquia de la Massana.

QUÈ MÉS PODEM VISITAR?

El Museu del Còmic

Aquest museu situat a la plaça de les Fontetes de La Massana és un lloc de culte pels amants del còmic. El museu acull periòdicament diferents exposicions temàtiques d'autors de còmic reconeguts internacionalment i s'hi celebren taules rodones amb la presència dels autors, a més de projectar films, programar tallers i vendre publicacions. Des de l'any 1997, cada primavera s'hi celebra el saló "La Massana Còmic".

Coordenades GPS: 42.546709° 1.514103°

Casa Rull

Aquesta casa situada al poble de Sispony, a la parròquia de La Massana, és un típic exemple de casa tradicional andorrana del segle XIX. La Casa Rull, ara convertida en museu, ens permet descobrir la vida i els conceptes de família, patrimoni i organització social de l'Andorra del segle XIX. La Casa Rull de Sispony fou una de les més riques de la parròquia de La Massana. S'hi poden fer visites guiades i també s'organitzen diferents activitats per a escolars.

Coordenades GPS: 42.532445° 1.514187°

Totes les rutes han estat realitzades sobre el terreny per RUTES PIRINEUS. Les rutes poden variar molt en funció de l'època de l'any, de la neu i de les condicions meteorològiques. La senyalització (marques, panells, balises) que podem trobar al llarg de la ruta també pot variar amb el temps. RUTES PIRINEUS no es responsabilitza de qualsevol mal ús de les seves guies i recomana que cadascú sigui responsable i prudent a la muntanya. Així mateix, us convidem a documentar-vos amb llibres i guies especialitzades per complementar la informació aquí descrita. Tots els temps són efectius i prenen un caràcter orientatiu, no s'han tingut en compte les parades per petites que siguin. Per qualsevol suggeriment, RUTES PIRINEUS us convida a enviar un correu a info@rutespirineus.cat.

Descobreix tot el que t'oferim i viu els Pirineus com mai ho has fet!

Guies Web i Pdf gratuïtes

Posem a la teva disposició guies web i PDF -rutes de senderisme i d'alta muntanya que et pots descarregar gratuïtament-, uns continguts de qualitat i fiables elaborats per professionals de la muntanya per tal que puguis descobrir els Pirineus al teu aire!

Sortides i excursions guiades

Disposem d'un calendari de sortides organitzades o et podem preparar una proposta personalitzada a mida. Crestes i ascensions, naturalesa, parcs naturals, travesses,... Amb Rutes Pirineus descobriràs tots els secrets del Pirineu de la mà dels millors guies de muntanya!

Recomanacions Rutes Pirineus

Us recomanem els millors establiments que hi ha a prop de les rutes de senderisme i alta muntanya que us proposem a la web. Hotels, restaurants, museus, artesans, esports d'aventura,... tots revisats pel nostre equip perquè la teva experiència als Pirineus sigui inoblidable!

Serveis per a organismes i empreses

Creem i elaborem continguts d'itineraris de senderisme i d'alta muntanya per a organismes i empreses (díptics, tríptics, format web, APP per a mòbils,...). També us oferim la possibilitat de patrocinar els nostres continguts i així promocionar-vos en diversos espais de la nostra web.

www.rutespirineus.cat | info@rutespirineus.cat